МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ
Проректорка з навчальної та науково-педагогічної роботи

Дар'я МАЛЬЧИКОВА

«18» вересня 2026 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ

Освітня програма Середня освіта (мова і література англійська)
Спеціальність 014 Середня освіта
Спеціалізація 014.021 Англійська мова і література
Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка
Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)
Факультет філології, журналістики та мистецтв
Кафедра англійської філології та світової літератури імені професора Олега Мішукова
Курс IV

Івано- Франківськ 2026/2027

Програму розроблено:

Поторій Н.В., к. філол. н., доценткою, кафедри англійської філології та світової літератури імені професора Олега Мішукова

Програму розроблено на основі освітньої програми «Середня освіта (мова і література англійська)», затвердженої Вченою радою Херсонського державного університету 23.04.2018 р. (протокол № 11) зі змінами (протокол № 16 від 05.04.2022 р., наказ № 235-Д від 07.04.2022 р.).

В.о. декана факультету _____ Ірина ГОШТАНАР

Затверджено на засіданні кафедри
англійської філології та світової літератури імені професора Олега Мішукова
Протокол № 1 від 28.08.2026

Завідувачка кафедри _____ Юлія КІЩЕНКО

Затверджено на засіданні кафедри педагогіки, психології й освітнього менеджменту імені проф. Є. Петухова

(назва кафедри)

Протокол № 1 від «31» серпня 2026 р.

Завідувачка кафедри _____ Людмила ПЕРМІНОВА

(підпис, ПІБ)

Схвалено науково-методичною радою факультету
Протокол № 1 від 28.08.2026

Голова ради _____ Ірина ГОШТАНАР

Керівниця навчального відділу _____ Вікторія ЯЦЕНКО

ВСТУП

Виробнича практика першого (бакалаврського) рівня вищої освіти здобувачів 4 курсу спеціальності 014 Середня освіта, 014.021 Англійська мова і література є невід'ємною складовою частиною професійно-педагогічної підготовки фахівців і має на меті ознайомити їх зі змістом та реальними умовами майбутньої професійної діяльності. Вона сприяє вдосконаленню всієї системи методичної підготовки, розвитку індивідуальних творчих здібностей майбутніх фахівців, їхньої ерудиції, вихованню в них подальшої активності в набутті професійних, перцептивних, проектувальних, адаптивних і пізнавальних умінь. Практика сприяє формуванню особистого стилю викладання, об'єктивній оцінці своїх можливостей, застосуванню різноманітних методів та прийомів навчання, сучасних педагогічних технологій.

Програма практики є основним навчально-методичним документом для здобувачів та керівників практики від навчального закладу та баз практики.

Здобуття першого (бакалаврського) рівня вищої освіти передбачає проходження здобувачами виробничої практики з першої іноземної мови та зарубіжної літератури тільки в середніх (5-9) класах ЗЗСО.

Тривалість виробничої практики: 8 тижнів для здобувачів денної форми навчання і 4 тижні для здобувачів заочної форми навчання. Кількість годин – 360, кількість кредитів – 12.

Бази практики – ЗЗСО (ліцеї, гімназії та інші заклади освіти державного підпорядкування м. Херсон та України).

Форма підсумкового контролю з виробничої практики – диференційований залік.

Структура практичної підготовки

Код освітньої компоненти	Компоненти освітньої програми	Кількість кредитів ECTS	Форма контролю	Опис, мета
ОК 23	Виробнича практика	12	Захист /диф. залік	Формування й поглиблення фахових компетентностей, відповідних практичних навичок, ознайомлення безпосередньо в школах з виробничим (освітнім) процесом, відпрацювання спеціальних умінь та навичок.

1. МЕТА, ОСНОВНІ ЗАВДАННЯ ТА ФОРМАТ ПРАКТИКИ

Метою виробничої практики є формування й поглиблення фахових компетентностей, відповідних практичних навичок, ознайомлення безпосередньо на підприємстві, установі та організації з виробничим процесом і технологічним циклом виробництва, відпрацювання спеціальних вмінь та навичок, а також збирання фактичного матеріалу для виконання кваліфікаційних робіт (проєктів). Мета виробничої практики першого (бакалаврського) рівня вищої освіти визначається характером майбутньої діяльності випускника спеціальності 014 Середня освіта, спеціалізації 014.021 Англійська мова і література полягає в:

- формуванні умінь та навичок застосування теоретичних та прикладних знань в умовах реального педагогічного процесу;

- узагальненні і систематизації професійних знань, умінь та навичок здобувачів, підпорядкованих вирішенню головного завдання – комунікативної спрямованості навчання іноземної мови;

- формуванні вміння самостійно аналізувати твори митців слова та свідомо сприймати втілені в них естетичні та духовні цінності;

- стимулюванні науково-методичної творчості здобувачів, творчого ставлення до праці вчителя;

- підготовці до самостійної роботи у ЗЗСО.

Завдання практики:

- поглиблення теоретичних знань як з базових філологічних, так і психолого-педагогічних дисциплін;

- навчити планувати і реалізовувати основні види навчально-виховної роботи з учнями (проведення уроку, виховного заходу, факультативних занять, позакласної роботи з предмету, робота в якості класного керівника тощо);

- практичне оволодіння методами, прийомами, засобами і формами викладання мови і літератури у середніх класах, навичками роботи з навчально-методичною літературою;

- формування та закріплення у здобувачів-практикантів професійно-ціннісних якостей особистості вчителя;

- засвоєння на практичному рівні посадових функцій конкретного працівника освіти;

- збір матеріалів для продовження виконання дослідження з тематики випускної кваліфікаційної роботи.

Практична підготовка може здійснюватися за такими **формами проходження** практики:

- очна;

- онлайн (дистанційна);

- змішана.

2. ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ТА КОМПЕТЕНТНОСТІ

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі й практичні проблеми в галузі середньої освіти, що передбачає застосування теорій та методів освітніх наук і характеризується комплексністю й невизначеністю педагогічних умов організації освітнього процесу в основній (базовій) середній школі.

Код освітньої компоненти	Компоненти освітньої програми	ЗК	ФК	ПРН
ОК 23	Виробнича практика	**ЗК 1.** Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності	**ФК 2.** Здатність реалізовувати сучасні підходи до організації та здійснення освітнього процесу згідно з вимогами педагогіки, психології, вікової фізіології й валеології, а також відповідно до норм безпеки життєдіяльності	**ПРН 1.** Базові знання філософії, культурології, історії української культури, що сприяють формуванню світогляду й соціалізації особистості в суспільстві, усвідомлення етичних цінностей, норм поведінки
		ЗК 2. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів), діяти соціально відповідально та	**ФК 3.** Здатність формувати в учнів предметні компетентності, застосовуючи сучасні підходи, методи й	**ПРН 2.** Знання сучасних філологічних й дидактичних засад навчання іноземних мов і світової літератури та вміння творчо

Код освітньої компоненти	Компоненти освітньої програми	ЗК	ФК	ПРН
		свідомо	технології навчання іноземної мови та світової літератури	використовувати різні теорії й досвід (вітчизняний, закордонний) у процесі вирішення професійних завдань
		ЗК 3. Здатність свідомо визначати цілі власного професійного й особистісного розвитку, організовувати власну діяльність, працювати автономно та в команді	**ФК 4.** Здатність здійснювати об'єктивний контроль і оцінювання рівня навчальних досягнень учнів з англійської мови та світової літератури, другої іноземної мови	**ПРН 3.** Знання державного стандарту загальної середньої освіти, навчальних програм з іноземної мови та світової літератури для ЗНЗ та практичних шляхів їхньої реалізації в різних видах урочної та позаурочної діяльності
		ЗК 4. Здатність до пошуку, оброблення, аналізу та критичного оцінювання інформації з різних джерел, у т.ч. іноземною мовою	**ФК 5.** Здатність до критичного аналізу, діагностики та корекції власної педагогічної діяльності з метою підвищення ефективності освітнього процесу	**ПРН 4.** Знання та вміння використовувати сучасні форми, методи й способи контролю й оцінювання рівня навчальних досягнень учнів з англійської мови та світової літератури, другої іноземної мови
		ЗК 5. Здатність застосовувати набуті знання та вміння в практичних ситуаціях	**ФК 6.** Здатність здійснювати професійну діяльність українською та іноземною мовами, спираючись на знання організації мовних систем, законів їх розвитку, сучасних норм їх використання	**ПРН 5.** Знання правових та етичних норм, які регулюють відносини між людьми в професійних колективах
		ЗК 6. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями	**ФК 7.** Здатність використовувати потенціал полілінгвальної підготовки для ефективного формування предметних компетентностей учнів	**ПРН 6.** Знання сучасних підходів до організації та здійснення освітнього процесу згідно з вимогами педагогіки, психології, вікової фізіології й валеології, екології
		ЗК 7. Здатність до письмової й усної комунікації, що якнайкраще відповідають ситуації професійного і особистісного спілкування засобами іноземної та державної мов	**ФК 8**. Здатність використовувати досягнення сучасної науки в галузі теорії та історії англійської мови, теорії та історії світової літератури та культури у процесі навчання	**ПРН 7.** Застосування сучасних методик й технологій (зокрема інформаційні) для забезпечення якості освітнього процесу в загальноосвітніх навчальних закладах
		ЗК 9. Здатність виявляти, ставити та	**ФК 11**. Здатність взаємодіяти зі	**ПРН 8.** Уміння аналізувати,

Код освітньої компоненти	Компоненти освітньої програми	ЗК	ФК	ПРН
		вирішувати проблеми з відповідною аргументацією, генерувати нові ідеї	спільнотами (на місцевому, регіональному, національному, європейському й глобальному рівнях) для розвитку професійних знань і фахових компетентностей, використання перспективного практичного досвіду й мовно-літературного контексту для реалізації освітніх цілей	діагностувати та корегувати власну педагогічну діяльність з метою підвищення ефективності освітнього процесу
		ЗК 10. Здатність критично оцінювати й аналізувати власну освітню та професійну діяльність		**ПРН 12.** Знання специфіки перебігу літературного процесу різних країн в історико-культурному контексті; володіння різними видами аналізу художнього твору, вміння визначати його жанрово-стильову своєрідність, місце в літературному процесі, традиції й новаторство, зв'язок твору із фольклором, міфологією, релігією, філософією, значення для національної та світової культури
				ПРН 13. Уміння працювати з теоретичними та науково-методичними джерелами (зокрема цифровими), видобувати, обробляти й систематизувати інформацію, використовувати її в освітньому процесі
				ПРН 14. Використання гуманістичного потенціалу рідної й англійської мов і світової літератури, другої іноземної мови для формування духовного світу юного покоління громадян України

Код освітньої компоненти	Компоненти освітньої програми	ЗК	ФК	ПРН
				ПРН 15. Здатність учитися впродовж життя і вдосконалювати з високим рівнем автономності набуту під час навчання кваліфікацію
				ПРН 16. Здатність аналізувати й вирішувати соціально та особистісно значущі світоглядні проблеми, приймати рішення на підставі сформованих ціннісних орієнтирів, визначати власну соціокультурну позицію в полікультурному суспільстві, бути носієм ізахисником національної культури
				ПРН 17. Знання вимог до безпеки життєдіяльності й готовність до охорони

3. ПРОГРАМА ПРАКТИКИ

Види, зміст і обсяг завдання (робіт), форма виконання під час виробничої практики

№	Назва робіт/завдань	Форма звітності (таблиці, графіки, фото-, відео, презентація, тощо)	Кількість балів за виконання робіт/завдань (max)
1	Проведення залікового уроку № 1 з англійської мови	Конспект уроку, проведення уроку	10
2	Проведення залікового уроку № 2 з англійської мови	Конспект уроку, проведення уроку	10
3	Проведення залікового уроку зі світової літератури	Конспект уроку, проведення уроку	8
4	Проведення залікового уроку з другої іноземної мови	Конспект уроку, проведення уроку	7
5	Психолого-педагогічний розділ практики		15
Залік			
6	Презентація звіту	Презентація	25
7	Відповіді на питання	Відповіді на питання	25
Загальна кількість балів			**100**

Примітки:

Загальна кількість балів:

-100 балів відповідно до Порядку оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Херсонському державному університеті (наказ 07.09.2020 № 803-Д)

-200 балів (*для здобувачів галузі знань 22 Охорона здоров'я - 200 балів) відповідно до* Порядку оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти спеціальностей галузі знань 22 «Охорона здоров`я» у Херсонському державному університеті (наказ від 31.08.2023 № 370-Д)

Зміст роботи за тижнями доцільно спланувати так:

Зміст програми виробничої практики першого (бакалаврського) рівня вищої освіти	**Заходи щодо виконання програми виробничої практики першого (бакалаврського) рівня вищої освіти**
І тиждень	
Організація діяльності ЗЗСО. Система роботи школи. Внутрішкільний розпорядок.	Знайомство з адміністрацією бази практики, з особливостями організації навчально-виховної роботи в конкретному навчальному закладі, з керівниками від бази практики з фахових дисциплін.
Матеріально-технічне забезпечення сучасного ЗЗСО. Сучасні педагогічні технології та методи, прийоми навчання в ЗЗСО.	Складення уявлення про матеріально-технічну базу ЗЗСО, про оформлення та устаткування кабінетів англійської мови аудіо- та відеоапаратурою для проведення уроків. Розподіл за класами, за керівниками від бази практики за фахом здобувачів.
Форми і принципи навчання в ЗЗСО. Передовий педагогічний досвід.	Відвідування уроків з англійської/німецької мови, світової літератури та спостереження за веденням навчального процесу в закріплених класах.
Види планування навчальної діяльності. Календарно-тематичне планування з англійської мови.	Вивчення календарно-тематичного плану роботи вчителя англійської/німецької мови, світової літератури, ознайомлення з правилами ведення та оформлення шкільної документації.
ІІ тиждень	
Організація та забезпечення процесу навчання англійської/німецької мови в ЗЗСО.	Відвідування уроків англійської/німецької мови, світової літератури з метою вивчення їх структури, ефективних методів та прийомів навчання.
Навчальні програми для ЗЗСО з англійської мови, світової літератури. Основні підручники та методичні посібники з англійської/німецької мови, світової літератури для 5-9 класів.	Ознайомлення з навчальним програмами з англійської/німецької мови. Вивчення структури та змісту основних підручників, опрацювання методичної літератури з предмету.
Роль і функції завідувача кабінетом англійської мови. Документація завідувача кабінетом.	Знайомство з завідувачем кабінетом англійської мови. Бесіда з приводу його функціональних обов'язків. Надання допомоги в систематизації навчальної та методичної літератури кабінету.
Методи вивчення інтересів, запитів учнів підліткового віку	Розробка питань для анкетування учнів. Проведення анкетувань та опитувань учнів з метою виявлення кола їх інтересів та уподобань. Обробка даних та інтерпретація.
Змістовно-методичне та матеріально-технічне забезпечення проведення уроків з	Відвідування уроків англійської/німецької мови, світової літератури з метою поглиблення

англійської/німецької мови, світової літератури. Наочність та ТЗН.	знань про види наочності та ТЗН, а також методів їх доцільного та ефективного використання.
III-IV тижні	
Критерії оцінювання знань з певної теми. Система оцінювання знань з англійської німецької мов, світової літератури за 12-ти бальною системою	Ознайомлення з критеріями оцінювання вмінь та навичок учнів з різних видів мовленнєвої діяльності. Застосування на практиці 12-бальної системи оцінювання.
Методи, прийоми роботи, види навчальної діяльності учнів на уроках англійської/німецької мови у 5-9 класах.	Проведення пробних уроків задля апробації відомих сучасних методів, прийомів роботи, видів навчальної діяльності учнів на уроках англійської/німецької мови у 5-9 класах.
Контроль знань. Види контролю.	Спостереження за проведенням різних видів контролю. Ознайомлення з критеріями оцінювання самостійних та контрольних робіт. Ознайомлення з видами інструктажів з техніки безпеки.
Види інструктажів з техніки безпеки.	
Санітарно-гігієнічні вимоги до організації роботи учнів ЗЗСО.	Ознайомлення з санітарно-гігієнічними вимогами до організації роботи учнів ЗЗСО.
Позаурочна та позашкільна робота з фаху.	Ознайомлення з системою позакласної роботи з англійської мови у ЗЗСО: з гуртками, секціями, індивідуальними та масовими заходами.
V-VI тижні	
Функції вчителя англійської/німецької мови.	Відвідування уроків англійської/німецької мови з метою складання уявлення про професійно-педагогічні вміння вчителя-предметника.
Типи уроків. Структура уроку.	Проведення пробних уроків, спрямованих на визначення і вирішення навчальних, освітніх, розвиваючих та виховних цілей уроку. Відвідування пробних уроків інших здобувачів-практикантів.
Домашнє завдання: об'єм, зміст, характер.	Вивчення принципів підбору вправ та завдань для домашнього виконання. Надання допомоги вчителю у перевірці домашніх завдань учнів.
Різновиди контрольних робіт. Тематична атестація. Форми проведення тематичного заліку.	Розробка завдань для різних видів контролю з урахуванням новітніх тенденцій у сфері перевірки знань (складання тестів для поточного та тематичного контролю)
Позаурочна та позашкільна робота з фаху.	Ознайомлення з системою позакласної робот з англійської мови у школі: з гуртками, секція, індивідуальними та масовими заходами.
	Надання допомоги вчителям так керівникові кабінету англійської мови з оформлення стендів, виготовлення таблиць та

	ілюстративного матеріалу.
Методика використання наочності та ТЗН у освітньому процесі. Дидактичний та роздатковий матеріал. Технологія виготовлення навчально-методичних матеріалів.	Опрацювання методичної та дидактичної літератури з метою підготовки матеріалів до проведення залікових уроків.
Методи, прийоми роботи, види навчальної діяльності учнів на уроках англійської мови, світової літератури в 5-9 класах.	**Проведення залікового уроку з англійської мови**
Самоаналіз та аналіз уроку з англійської мови.	Обговорення з вчителем та методистом проведеного уроку, врахування помилок ат визначення шляхів вдосконалення методики проведення уроків.
	Відвідання та аналіз залікових уроків інших здобувачів.
VII тиждень	
Методика використання наочності та ТЗН в освітньому процесі. Дидактичний та роздатковий матеріал. Технологія виготовлення навчально-методичних матеріалів.	Розробка та виготовлення наочних та дидактичних матеріалів для проведення залікового уроку з німецької мови.
Типи уроків. Структура уроку. Методи, прийоми роботи, види навчальної діяльності учнів на уроках англійської/німецької мови у 5-9 класах.	Консультація з методистом та вчителем-предметником з приводу визначення обсягу навчального матеріалу уроку та системи вправ і методів їх виконання.
Самоаналіз та аналіз уроку з німецької мови.	**Проведення залікового уроку з німецької мови** Обговорення з вчителем та методистом проведеного уроку, врахування помилок ат визначення шляхів вдосконалення методики проведення уроків.
	Відвідання та аналіз залікових уроків інших здобувачів
Техніка безпеки та правила поведінки учнів. Види інструктажів.	Проведення інструктажів з учнями з приводу техніки безпеки та правил поведінки.
Форми, методи і прийоми проведення позакласних і позашкільних заходів з англійської мов для учнів 5-9 класів.	Розробка та написання сценарію позакласного заходу з англійської мови.
	Залучення учнів до підготовчого етапу заходу, розподіл ролей та обов'язків.
	Проведення репетицій заходу. Здійснення контролю за ходом підготовки до заходу.
VIII тиждень	
Типи уроків. Структура уроку. Методи, прийоми роботи, види навчальної діяльності учнів на уроках англійської/німецької мови в	Консультація з методистом та вчителем-предметником з приводу визначення обсягу навчального матеріалу уроку та системи вправ і

5-9 класах. Самоаналіз та аналіз уроку зі світової літератури. Методи, прийоми роботи, види навчальної діяльності учнів на уроках світової літератури в 5-9 класах. Форми, методи і прийоми проведення позакласних і позашкільних заходів з англійської мови для учнів 5-9 класів. Аналіз та самоаналіз позакласного заходу з фаху. Методи масового опитування та анкетування, цілеспрямованого спостереження. Методологія проведення педагогічного експерименту. Обробка та інтерпретація наукових даних в педагогічному дослідженні. Оформлення документації	методів їх виконання. **Проведення залікового уроку зі світової літератури.** Обговорення з вчителем та методистом проведеного уроку, врахування помилок ат визначення шляхів вдосконалення методики проведення уроків**.** Консультація з учителем з приводу проведення позакласного заходу. **Проведення позакласного заходу.** Обговорення з учителем та методистом результатів проведення позакласного заходу з англійської мови/світової літератури. Підготовка та проведення опитування учнів з метою виявлення ступеня зацікавленості та вмотивованості вивчення іноземних мов. Обробка та інтерпретація даних опитування. Складання звіту з педагогічної практики Подання методисту конспектів залікових уроків та сценарію позакласного заходу Підготовка до складання заліку з практики. Підготовка доповіді на підсумкову конференцію.

4. ОРГАНІЗАЦІЯ ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИКИ

Практична підготовка здобувачів спеціальності 014 Середня освіта, спеціалізації 014.021 Англійська мова і література організується та координується кафедрою англійської філології та світової літератури імені професора Олега Мішукова ХДУ. Відповідальні підрозділи: кафедра англійської філології та світової літератури імені професора Олега Мішукова та кафедра німецької та романської філології ХДУ.

Бази практики: заклади загальної середньої освіти м. Херсон та інших міст України; відділ міжнародних ініціатив та проєктної діяльності ХДУ; кафедра англійської філології та світової літератури імені професора Олега Мішукова, ХДУ; бюро перекладів та інші установи, які потребують послуги перекладача.

Організацію та проведення практичної підготовки здійснює деканеса факультету, керівник практик від факультету, завідувач кафедри. Відповідальність за виконання програми практики покладено на гаранта освітньої програми, групових керівників практики.

Основною діяльністю керівника практики є:

- облік відвідування здобувачами протягом терміну практики;
- забезпечення виконання здобувачами програми практики;
- консультування здобувачів щодо підготовки та оформлення звітної документації, особливості оформлення виконаних завдань тощо;
- подання звітної документації;

- аналізування виконання програм практики й доповідає про її підсумки на засіданні кафедри;

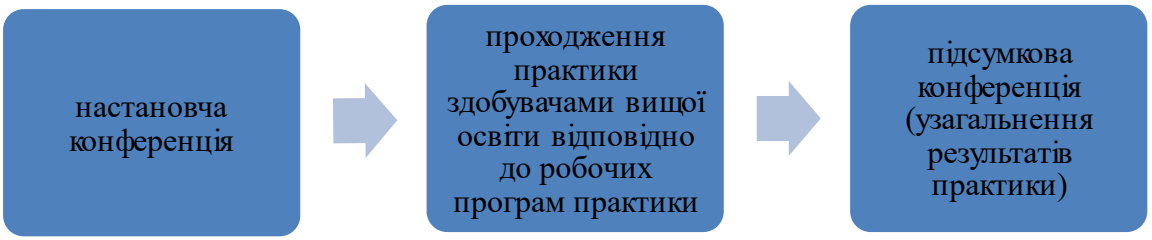
- складання підсумкового звіту, який подається керівникові практики факультету.

Здобувачі, які проходять практику зі спеціальності 014 Середня освіта, спеціалізації 014.021 Англійська мова і література, зобов'язані:

- до початку практики одержати консультацію щодо оформлення документів (на настановній конференції з практики або в індивідуальному порядку);
- своєчасно розпочати практику;
- вивчити й суворо дотримуватись правил безпеки життєдіяльності й виробничої санітарії;
- у повному обсязі виконати всі завдання програми практики;
- скласти календарний графік проходження практики та залікових заходів, погодивши його з керівником від бази практики і керівниками практики від ХДУ;
- вести звіт про результати практики та своєчасно подавати його на перевірку;
- працювати відповідно до внутрішнього розпорядку бази практики;
- своєчасно оформити всі документи з практики й скласти залік з практики;
- проходити практику в терміни, визначені наказом по університету.

Етапи практичної підготовки

Кожна практика включає три етапи.

На першому етапі практики проводиться настановна конференція, на якій завідувач кафедри та керівники розкривають мету та основні завдання практики, знайомлять здобувачів з базами практики, порядком проходження практики, видами робіт, порядком оцінювання, оформлення звітної документації та процедурою контрольного заходу. Здобувачі вищої освіти повинні отримати інструктаж з охорони праці в галузі, ознайомитися з правилами внутрішнього трудового розпорядку підприємства, порядком отримання документації та матеріалів.

На другому етапі здобувачі безпосередньо проходять практику на базі практики, виконуючи всі види робіт відповідно робочої програми.

На третьому етапі відбувається підсумкова конференція, де здобувачі складають залік та узагальнюються результатів практики.

Методи навчання

У процесі практичної підготовки використовуються такі методи навчання:

- словесні методи: презентація, розповідь, бесіда, пояснення, дискусія, виконання ситуаційних вправ та обговорення проблемних ситуацій;
- наочні методи: мультимедійна презентація, демонстрація;
- практичні методи: розв'язання практичних та аналітичних завдань, метод проєктування, виконання індивідуальних завдань, тренінг тощо.

Форми і методи контролю:

Контроль діяльності практикантів під час практики складається з поточного і підсумкового. *Поточний контроль* виробничої практики здійснюється керівником практики протягом усього її періоду за такими напрямами:

• дотримання вимог навчальної дисципліни та техніки безпеки;

• активна вмотивована участь в усіх видах діяльності під час практики;

• вчасне, самостійне та якісне виконання здобувачем кожного виду роботи;

• оперативність виправлення недоліків та помилок, вказаних керівником.

Підсумковий контроль здійснюється у спеціально відведений час після завершення проходження практики. Всі здобувачі беруть участь у підсумковій конференції. Здобувачі представляють свої презентації звітів і усно відповідають на запитання. Залік виставляє керівник практики.

5. МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

Виробнича практика здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 014 Середня освіта, спеціалізації 014.021 Англійська мова і література є завершенням вивчення дисциплін «Педагогіка», «Психологія», «Практика усного та писемного мовлення», «Історія зарубіжної літератури», «Методика навчання іноземної мови в закладах загальної середньої освіти», «Методика навчання зарубіжної літератури». Під час практики здобувачі повинні розвинути свої індивідуальні здібності і закріпити навички професійної педагогічної підготовки, здобуті впродовж вивчення вищезгаданих дисциплін. Під час підготовки до проведення уроків здобувачам необхідно консультуватись з керівником практики та провідними викладачами курсу, які нададуть чіткі методичні рекомендації щодо їх організації та проведення, забезпечать необхідними методичними матеріалами.

Вид роботи	Методичні рекомендації до її виконання
Залікові уроки (з англійської мови, другої іноземної мови та зарубіжної літератури)	Урок має відповідати методичним вимогам: необхідно правильно визначити тип уроку, коректно сформулювати його цілі; чітко застосовувати методи, прийоми й засоби навчання на кожному етапі. Урок необхідно поділити на етапи, що відповідають типу й цілям уроку. Зміст роботи кожного етапу має бути методично обґрунтованим. Завдання й види робіт мають складати логічну систему, що забезпечить реалізацію всіх цілей уроку. На уроці необхідно жваво використовувати інтерактивні засоби роботи з учнями, а саме: візуалізація матеріалу, ілюстративне подання нового матеріалу та тестове закріплення попереднього матеріалу
Написання загальних висновків про результати практики	Загальні висновки про результати практики оформлюються у Word, 14 шрифтом, інтервал 1,5, вирівнювання по ширині, обсяг – 300 слів. Документ повинен висвітлювати обсяг роботи, виконаний під час виробничої практики: вступ, основну частину та висновки. У вступі надається перелік нових методів та технологій навчання в конкретній школі; в основній частині описуються способи та прийоми їх застосування на уроках англійської мови, висвітлюється власний досвід їх апробації; у висновках надаються рекомендації щодо застосування найбільш ефективних методів та технологій навчання в подальшій професійній діяльності майбутнього фахівця.
Оформлення звіту про результати практики	Оформіть звіт про результати практики згідно вимог за зразком звіту
Створення презентації звіту	Презентація має містити загальні висновки про результати практики та має вміщувати такі обов'язкові складники: • загальна характеристика видів роботи, що виконувалися під час

	практики, • самоаналіз якості виконання завдань з практики, характеристика труднощів, що виникали під час проходження практики, • загальна оцінка результатів проходження практики (які знання поглиблено, яких нових знань і вмінь набуто тощо), побажання щодо покращення умов проходження практики. Презентація має бути оригінальним твором, виконаним самостійно кожним здобувачем. Обсяг – до 10 слайдів
Відповіді на питання до складання заліку	Підготуйтесь до усних відповідей на питання для складання заліку: 1. Назвіть сучасні ресурси, які можна використовувати для створення і проведення інтерактивних завдань, ігор на уроках англійської мови. 2. Які труднощі можуть виникати під час проведення уроку з англійської мови у zoom/google meet і як їм запобігти? 3. Які прийоми та методи ви використовували на уроках? 4. Якими дидактичними та методичними принципами ви керувалися під час проведення уроків? 5. Урахування яких умов забезпечує успішність планування навчального процесу? 6. Які види мовленнєвої діяльності найбільш ефективно сприяли засвоєнню матеріалу на уроках іноземних мов.

6. СИСТЕМА ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ, ФОРМУВАННЯ ПІДСУМКОВОЇ ОЦІНКИ

Здобувач допускається до складання заліку з виробничої практики за умов виконання програми практики у повному обсязі, своєчасного подання всіх матеріалів на перевірку груповому керівнику й отримання позитивних відгуків-характеристик від керівників від бази практики. Підсумкова залікова оцінка за виробничу (педагогічну) практику нараховується за накопичувальним принципом і є сумою таких компонентів:

Оцінка розраховується за накопичувальним принципом у такий спосіб:

Вид роботи	**Критерії оцінювання**	**Максимальна кількість балів**
1. Залікові уроки з англійської та німецької мов (2+1)	*Критерії оцінювання уроку іноземної мови:* 1. Цілеспрямованість заняття: - тема заняття, тип; - цілі заняття (практична, загальноосвітня, виховна); - відповідність заняття виховним цілям. 2.Структура та зміст заняття: - фіксація етапів заняття та їх послідовність; - відповідність прийомів навчання основним цілям навчання; - раціональність співвідношення тренувальних та мовленнєвих вправ; - характеристика допоміжних засобів навчання, їх доцільність та ефективність; - розвивальна, виховна, загальноосвітня цінність мовленнєвого матеріалу заняття та вправ. 3.Активність учнів на занятті: - основні форми взаємодії вчителя та учнів та здобувачів, поетапність та послідовність; - прийоми стимуляції мовленнєвої та розумової активності учнів. 4.Мовленнєва поведінка вчителя:	27 (10+10+7)

	- відповідність мовлення вчителя мовленнєвим нормам, її адаптації до рівня мовленнєвої підготовки учнів до вимог програми; - ступінь володіння виразами аудиторного вжитку; - чіткість та доступність формулювання завдань; - доцільність використання рідної мови на заняттях; - співвідношення мовлення вчителя та здобувачів на занятті. 5.Результативність заняття: - чому навчилися учні на заняті; -відповідність рівня сформованості мовленнєвих навичок та вмінь поставленим цілям; -об'єктивність та мотивація виставлених викладачем оцінок.	
2. Заліковий урок зі світової літератури	*Критерії оцінювання уроку світової літератури:* 1.Цілеспрямованість заняття (максимум 3 бали): - тема заняття, тип; - цілі заняття (практична, загальноосвітня, виховна); - відповідність заняття виховним цілям. 2.Структура та зміст заняття (максимум 3 бали): - фіксація етапів заняття та їх послідовність; - відповідність прийомів навчання основним цілям навчання; - раціональність співвідношення вправ; - характеристика допоміжних засобів навчання, їх доцільність та ефективність; - розвивальна, виховна, загальноосвітня цінність матеріалу заняття та вправ. 3.Активність учнів на занятті (максимум 3 бали): - основні форми взаємодії вчителя та учнів, поетапність та послідовність; - прийоми стимуляції мовленнєвої та розумової активності учнів. 4.Мовленнєва поведінка вчителя (максимум 3 бали): - відповідність мовлення вчителя мовленнєвим нормам, її адаптації до рівня мовленнєвої підготовки учнів до вимог програми; - ступінь володіння виразами аудиторного вжитку; - чіткість та доступність формулювання завдань; - доцільність використання рідної мови на заняттях; - співвідношення мовлення вчителя та здобувачів на занятті. 5.Результативність заняття (максимум 3 бали): - чому навчилися учні на заняті; - відповідність рівня сформованості мовленнєвих навичок та вмінь поставленим цілям; - об'єктивність та мотивація виставлених викладачем оцінок.	8

Психолого-педагогічна складова виробничої практики передбачає, що по її закінченню здобувачі вищої освіти першого (бакалаврського) рівня представляють викладачам кафедри, які відповідають за проходження практики:

(*дистанційний формат з використанням інформаційно-комунікаційних технологій)*

1. Звіт про виконання завдань практики.
2. Виховний захід (методична розробка, презентація, самоаналіз виховного заходу).

3. Узагальнення отриманої інформації з використання методики малювання неіснуючої тварини (аналіз за інтерпретацією).

4. Узагальнення досвіду виховної роботи класного керівника в умовах сьогодення (звернути увагу на роботу класного керівника з учнями, які перебувають за різними формами навчання).

(*змішаний формат з використанням інформаційно-комунікаційних технологій (база практики «очно»).*

1. Звіт про виконання завдань практики.
2. Виховний захід (методична розробка, презентація, самоаналіз виховного заходу).
3. Психолого-педагогічна характеристика на учня.
4. Узагальнення досвіду виховної роботи класного керівника умовах сьогодення (звернути увагу на роботу класного керівника з учнями, які перебувають за різними формами навчання).

Оцінювання досягнень здобувачів відбувається після виконання всіх завдань змістових модулів з «Педагогічного розділу» та «Психологічного розділу» у відповідності до критеріїв, наведених нижче. Оцінку за виховну роботу здобувача в якості класного керівника групи виставляє викладач кафедри педагогіки, психології й освітнього менеджменту імені проф .Є. Петухова.

Підсумкова оцінка визначається таким чином:

(в дистанційному форматі з використанням інформаційно-комунікаційних технологій)

№	Вид роботи	Кількість балів	Сума балів
1	Виховний захід (методична розобка, презентація, самоаналіз виховного заходу).	5 балів	max 5
2	Методична розробка для учнів середньої ланки – малювання неіснуючої тварини (аналіз інтерпретації)	5 балів	max 5
3	Узагальнення досвіду виховної роботи класного керівника в умовах сьогодення.	5 балів	max 5
Разом за психолого-педагогічну складову			max 15

(змішаний формат з використанням інформаційно-комунікаційних технологій (база практики «очно»)

№	Вид роботи	Кількість балів	Сума балів
1	Виховний захід (методична розробка, презентація, самоаналіз виховного заходу).	5 балів	max 5
2	Психолого-педагогічна характеристика учня.	5 балів	max 5
3	Узагальнення досвіду виховної роботи класного керівника в умовах сьогодення.	5 балів	max 5
Разом за психолого-педагогічну складову			max 15

Критерії оцінювання по завданням для всіх форм навчання

1. Виховний захід (методична розобка, презентація, самоаналіз виховного заходу).

Методична розробка	Наявність повного варіанту методичної	Наявність варіанту методичної розробки	Наявність варіанту, який дозволяє проаналізувати	Методична розробка має не повний опис кроків	Методична розробка носить загальний

	розробки проведеного заходу за вимогами: мета, завдання, планування і організація, методи пізнавальної активності здобувачів, висновки.	проведеного заходу за вимогами: мета, завдання, планування і організація, методи пізнавальної активності здобувачів, висновки. Допускаються деякі недоопрацювання, що не впливають на результативність запланованого заходу.	шляхи заплановано за заходу, методичні підходи не обґрунтовано, зроблено висновки.		характер і вимагає доопрацювання
Презентація	Презентацію розроблено відповідно до складеного плану проведення заняття, проілюстрована на таблицями, малюнками, фото. Презентація відповідає нормам створення (колір, шрифт, розміщення інформації). Зроблено висновків	Презентацію розроблено відповідно до складеного плану проведення заняття, проілюстрована таблицями, малюнками, фото, але є нюанси з логіки розміщення інформації на слайдах. Презентація відповідає нормам створення (колір, шрифт, розміщення інформації), але є нюанси з вибором дізайну. Зроблено висновків.	Презентацію розроблено відповідно до складеного плану проведення заняття, проілюстрована таблицями, малюнками, фото, але є нюанси з логіки розміщення інформації на слайдах. Презентація відповідає нормам створення (колір, шрифт, розміщення інформації), але є нюанси з вибором дизайну. Зроблено висновки але висновки не витримують логіки.	Презентацію розроблено відповідно до складеного плану проведення заняття, проілюстрована таблицями, малюнками, фото, але є нюанси з логіки розміщення інформації на слайдах. Презентація відповідає нормам створення (колір, шрифт, розміщення інформації), спостерігається не відповідність сприймання колярів, дізайну. Висновки загальні.	Презентація не змістовна, оформлена не за вимогами. Висновки поверхові
Самоаналіз освітнього заходу	Самоаналіз виконано за логікою: план	Самоаналіз виконано за логікою: план	Самоаналіз виконано з невеликими	Самоаналіз виконано без викладення	Формальне оформлення самоаналізу

	підготовки, замученість учнів до діяльності, обгрунтування методів виховної діяльності, результати опитування здобувачів освіти. Висновки.	підготовки, замученість учнів до діяльності, обгрунтування методів виховної діяльності, результати опитування здобувачів освіти. Висновки.	недоліками, але витримано послідовність аналітичної роботи	послідовності виконаних робіт	заходу
	5 балів	4 бали	3 бали	2 бали	1 бал

2. Психолого-педагогічна характеристика здобувачів (за методикою – малювання неіснуючої тварини (аналіз інтерпретації))

Психолого-педагогічна характеристика здобувачів	Практикантом (кою) дотримано використання методики малювання неіснуючої тварини. Зроблено інтерпретацію отриманих даних.	Практикантом (кою) дотримано використання методики малювання неіснуючої тварини. Зроблено інтерпретацію отриманих даних з урахуванням суб'єктного бачення ситуації.	Практикантом (кою) дотримано використання методики малювання неіснуючої тварини. Інтерпретовано отримані матеріали з невеликими неточностями.	Практикантом (кою) дотримано використання методики малювання неіснуючої тварини. Зроблено інтерпретацію отриманих даних не правильно.
	5 балів	4 бали	3 бали	2-1 бали

3. Узагальнення досвіду виховної роботи класного керівника в умовах сьогодення

Узагальнення досвіду роботи класного керівника	Здобувачі ознайомлені з: порядком та методиками комплектування класів; проведення свят, виховних знань; режимом навчально-виховного процесу; ознайомлення з методикою проведення психологічних досліджень (зустріч з психологом); ознайомлення із своєрідністю	Здобувачі поверхово з: порядком та методиками комплектування класів; проведення свят, виховних знань; режимом навчально-виховного процесу; ознайомлення з методикою проведення психологічних досліджень (зустріч з психологом); ознайомлення із своєрідністю	Здобувачі поверхово ознайомлений з: порядком та методиками комплектування класів; проведення свят, виховних знань; режимом навчально-виховного процесу; ознайомлення з методикою проведення психологічних досліджень (зустріч з психологом); ознайомлення із	Здобувачі мають недостатню кількість інформації для узагальнення у звітні теки.

	роботи з батьками. За результатами створено загальний звіт (форму звіту обирає здобувач-практикант)	роботи з батьками. Але не може узагальнити матеріали відповідно до отриманої інформації. (форму звіту обирає здобувач-практикант)	своєрідністю роботи з батьками. За результатами створено загальний звіт (форму звіту обирає здобувач-практикант)	
	5 балів	4 бали	3 бали	2-1 бали

Як результат проходження практики здобувачі вищої освіти отримують середній бал (найбільша кількість – 15 балів) за 3-ма видами діяльності. Негативною вважається оцінка від 4 до 1бала.

Анкета за підсумками практики

1. Які труднощі виникли у процесі практики? Що є їх причиною?
2. В чому Ви вбачаєте позитивний вплив практики?
3. У чому Ви вбачаєте недоліки практики? а) у плані практики; б) у короткому проміжку часу, відведеному для практики; в) у керівництві практикою зі сторони методиста; г) у керівництві зі сторони працівників закладу; ґ) інше (напишіть).
4. Чи задоволені Ви практикою? а) абсолютно; б) швидше задоволений (на), ніж ні; в) не задоволений ; г) не можу відповісти.
5. Чи готові Ви працювати в якості педагога в школі?
6. Ваші пропозиції щодо вдосконалення практики

Захист результатів практики на заліку
Критерії оцінювання презентації звіту

Кількість балів	Критерії оцінювання
24-25	Підготовлена презентація виконана на високому технічному рівні, висновки про результати практики висвітлено у повному обсязі і є обґрунтованими. Презентація є особистим твором здобувача, який містить його враження, необхідні приклади, аналіз і самооцінку результатів виробничої практики. Викладення результатів практики має характер розгорнутої обґрунтованої характеристики явища або факту, що описується. До кожного складника здобувач робить власні висновки
18-23	Підготовлена презентація виконана на високому технічному рівні, висновки про результати практики висвітлено у повному обсязі, проте не є обґрунтованими. Презентація є особистим твором здобувача, який містить його враження, необхідні приклади, аналіз і самооцінку результатів виробничої практики. Усі складники висновків мають характер занадто стислої, без наведення достатньої кількості прикладів, характеристики явища або факту, що описується. Для кожного складника здобувач робить власні висновки
10-17	Підготовлена презентація виконана на достатньому технічному рівні, висновки про результати практики висвітлено не у повному обсязі та не є обґрунтованими. Презентація є особистим твором здобувача, який містить його враження і самооцінку результатів виробничої практики. Викладення результатів практики мають характер переліку фактів, якому бракує аналізу, оцінки й ілюстрації прикладами. Для кожного складника здобувач робить власні висновки

1-9	Підготовлена презентація виконана на низькому технічному рівні, висновки про результати практики висвітлено не повністю, не є обґрунтованими. Презентація не є самостійним твором здобувача, не містить ретельного аналізу виконаної роботи, не містить особистої оцінки власних результатів виробничої практики
0	Презентацію звіту не підготовано

Критерії оцінювання відповідей на запитання на заліку

Кількість балів	Критерії оцінювання
24-25	Здобувач дає вичерпні, обґрунтовані, теоретично і практично правильні відповіді не менш, ніж на 95% запитань, проводить узагальнення і висновки
16-23	Здобувач дає вичерпні, обґрунтовані, теоретично і практично правильні відповіді не менш, ніж на 80-95% запитань, проводить узагальнення і висновки
9-15	Здобувач володіє знаннями матеріалу (70-80%), але допускає незначні помилки (1-2 помилки) у формулюванні термінології, дефініцій, проте за допомогою викладача швидко орієнтується і знаходить правильні відповіді
1-8	Здобувач дає правильну відповідь не менше ніж на 60% питань, або на всі запитання дає недостатньо обґрунтовані, невичерпні відповіді, допускає помилки (3-4 помилки), які виправляє за допомогою викладача
0	Здобувач не готовий відповідати, не володіє матеріалом або був відсутній на заліку

Підсумкова оцінка

Сума балів за всі види роботи	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	**A**	відмінно
82-89	**B**	добре
74-81	**C**	
64-73	**D**	задовільно
60-63	**E**	
35-59	**FX**	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	**F**	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу

Здобувач має право оскаржити організацію та результати проходження практики відповідно Порядку оскарження процедури проведення та результатів оцінювання контрольних заходів у ХДУ (наказ від 07.09.2020 № 802-Д), розміщеного за покликанням: https://ksu24.kspu.edu/s/TanPg

7. ВИМОГИ ДО ЗВІТНОЇ ДОКУМЕНТАЦІЇ

Звітна документація з виробничої практики складається з таких частин:

• загальні висновки про результати практики здобувача, оформлені згідно з методичними рекомендаціями;

• звіт про результати практики, оформлений згідно вимог, який містить щоденник практики здобувача з датами щодо виконання кожного завдання; відгуки роботи здобувача від керівника від бази практики та від університету;

• документи про виконання залікових видів робіт/завдань (конспекти 2 залікових уроків з англійської мови, залікового уроку зі світової літератури, залікового уроку з другої іноземної мови) згідно методичних рекомендацій.

Завдання до заліку складаються з таких видів робіт:

- створення та демонстрація презентації звіту (згідно методичних рекомендацій);
- відповіді на запитання до заліку.

8. ПІДВЕДЕННЯ ПІДСУМКІВ ПРАКТИКИ

Підведення підсумків та узагальнення результатів виробничої практики відбувається на підсумковій конференції (на платформі ZOOM з автентифікацією здобувачів) за участі керівників від університету, представників деканату і членів комісії відповідно до Розпорядження ХДУ «Про затвердження складу комісій для проведення заліку».

Звіт та зазначені в програмі практики документи здобувач подає на рецензування керівнику від університету не пізніше, ніж за три дні контрольного заходу (підсумкової конференції). За результатами практики, здобувачі звітують про виконання програми практики та отримані результати практики (виступ 2-3 хв.), демонструючи розроблені презентації звітів. Звітна презентація погоджується з керівником від університету та може вміщувати фотозвіт, відео, скріншоти, аналіз, висновки результатів виконання завдань програми практики. Здобувачам задаються питання відповідно робочої програми, на які необхідно відповісти.

Оцінювання відбувається з урахуванням положень Порядку оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Херсонському державному університеті від 07.09.2020 №803-Д. Керівник практики виставляє здобувачу підсумкову оцінку на підставі сумарної оцінки за всіма напрямками його діяльності під час проходження практики та під час заліку.

Здобувачі мають право оскаржити організацію та результати проходження практики відповідно Порядку оскарження процедури проведення та результатів оцінювання контрольних заходів у ХДУ (наказ від 07.09.2020 № 802-Д).

Оцінка за практику виставляється у відомість обліку успішності та індивідуальний план здобувача за підписом керівника практики. Непроходження або невиконання програми практики вважаться академічною заборгованістю. Здобувач, який не виконав програму практики без поважної причини, відраховується з університету. За умови невиконання здобувачем програми практики з поважної причини університет може дозволити індивідуальний термін проходження практики.

Здобувач, який виконав програму практики, але під час підведення підсумків практики отримав незадовільну оцінку, має право перескласти комісії залік з практики у період ліквідації академічної заборгованості, визначений регламентом університету згідно з Положенням про організацію освітнього процесу в ХДУ. Підсумки практики обговорюються на засіданні кафедри.

9. ПЕРЕЛІК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

Основна

1. Лінгводидактичні засади навчання іноземної мови учнів старших класів загальноосвітніх навчальних закладів: навчально- методичний посібник / Редько В. Г., Полонська В.К., Басай Н.П. [та ін.]; за наук. ред. Редька В. Г. Київ: Педагогічна думка, 2018. 360 с.

2. Методика навчання іноземних мов і культур: теорія і практика : підручник для студ. класичних, педагогічних і лінгвістичних університетів / Бігич О. Б., Бориско Н. Ф., Борецька Г. Е. та ін./ за загальн. ред. С. Ю. Ніколаєвої. Київ : Ленвіт, 2018. 590 с.

3. Методика навчання іноземних мов у середніх навчальних закладах : підруч. для студ. вузів / С. Ю. Ніколаєва [та ін] ; ред. К. І. Онищенко. Вид.2-е перероблене і виправлене. Київ : Ленвіт, 2019. 328 с.

4. Тарнопольський О. Б. Методика навчання іншомовної мовленнєвої діяльності у вищому мовному закладі освіти : навч. посіб. для студ. вищих навч. закл., які навчаються за напрямом "Філологія". Дніпропетровський ун-т економіки та права. Дніпропетровськ : Вид-во ДУЕП, 2019. 246 с.

5. Тарнопольський О. Б. Рольові ігри : зб. рольових ігор для навч. англ. мови (рівень володіння англ. мовою B1-B2) : навч. посіб. / О. Б. Тарнопольський, Ю. В. Дегтярьова, В. С. Однорогова. Дніпропетр. ун-т економіки та права. Дніпропетровськ : Вид-во ДУЕП, 2019. 123 с.

Допоміжна

6. Бігич О.Б., Бориско Н.Ф. Методика навчання іноземних мов і культур/ за заг. редакцією С.Ю. Ніколаєвої. К.: Ленвіт, 2018. 590 с.

7. Вишневський О.І. Методика навчання іноземних мов: навчальний посібник. 2-ге вид., переробл. і доп. К.: Знання, 2015. 206 с.

8. Євчук О., Доценко І. Бліц-контроль на уроках англійської мови. 4 клас. Тернопіль: Підручники і посібники, 2019. 64 с.

9. Методика навчання іноземних мов у загальноосвітніх навчальних закладах: Підручник/ Панова Л.С., Андрійко І.Ф., Тезікова С.В. та ін. К.: Видавничий центр «Академія», 2019. 328 с.

10. Мисечко О.Є. Методика навчання англійської мови у середній школі: навчальний посібник-практикум для студентів. Житомир: Полісся, 2020. 256 с.

11. Програми з іноземних мов для загальноосвітніх навчальних закладів і спеціалізованих шкіл з поглибленим вивченням іноземних мов 2-12 класи. К.: Ірпінь, 2015.208 с.

12. Професійно-методична підготовка майбутнього вчителя іноземної мови у вищому навчальному закладі: навчально-методичний посібник / За заг. ред. І.В. Самойлюкевич. Житомир: Вид-во ЖДУ імені І. Франка, 2019. 152 с.

13. Morska L. I. Theory and practice of English teaching Methodology. Тернопіль: Астон, 2016. 248 с.

Інтернет-ресурси

16. Державний стандарт базової і повної загальної середньої освіти. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1392-2011-%D0%BF

17. Закон України «Про освіту». URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19

18. Закон України «Про повну загальну систему освіти». URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/463-20

19. Навчальні програми з іноземних мов для загальноосвітніх навчальних закладів і для шкіл із поглибленим вивченням іноземних мов. 10-11 класи. URL: https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/programy-10-11-klas/2018-2019/inozemni-movi-10-11-19.09.2017.pdf

20. Освіта: інклюзія та універсальний дизайн. URL: https://usif.ua/images/news/2021_08_30/EducationInclusiveUniversalDesign_Brochure_Web_2.pdf

21. Практичний посібник для шкіл з використання Інструменту демократичного розвитку. 2019. URL: https://www.schools-for-democracy.org/biblioteka

22. Про деякі питання державних стандартів повної загальної середньої освіти. URL: https://www.kmu.gov.ua/npas/pro-deyaki-pitannya-derzhavnih-standartiv

23. Стратегія розвитку вищої освіти в Україні на 2021–2031 роки. Київ, 2020. URL: https://mon.gov.ua/storage/app/media/rizne/2020/09/25/

24. Сучасне викладання іноземних мов. План уроку. URL : https://nus.org.ua/view/suchasne-vykladannya-inozemnyh-mov-plan-uroku/

25. Шаблон для написання конспекту з англійської мови. URL : https://naurok.com.ua/shablon-dlya-napisannya-konspektu-z-angliysko-movi-5173.html

26. British Council. Teaching English. URL : https://www.teachingenglish.org.uk/

Список запропонованої літератури (для психолого-педагогічної складової)

1. Губенко О.В. Психологічна діагностика й активізація у старшокласників й молоді творчих науково-технічних здібностей: науково-методичний посібник. Київ: Педагогічна думка, 2016. 228 с.

2. Коць М. О. Т. М. Ятчук. Особливості діагностики особистісної сфери підлітка з особливими освітніми потребами. Психогенеза особистості: норма і девіація : зб. наук. статей і тез ; гол. ред. Я. Гошовський. Луцьк : Вежа-друк, 2019. С. 235–240.

3. Методичні матеріали з проведення виховної роботи в університеті. Івано-Франківськ: Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу, 2014. 42 с.

4. Педагогічна практика [Текст] / МОН молодь спорту України, Уманський ДПУ імені Павла Тичини . Умань : Жовтий О. О., 2013. 181 с.

5. Педагогічна практика: навчально-методичний посібник для здобувачів ступеня вищої освіти бакалавра, магістра спеціальності «Філологія» освітньо-професійних програм «Мова і література (англійська)», «Мова і література (німецька)», «Мова і література (французька)», «Мова і література (іспанська)» / укладачі: К.М. Ружин, О.А. Каніболоцька, Н.О. Надточий. Запоріжжя: ЗНУ, 2019. 106 с.

6. Перетятько В.В. Методичні рекомендації до проходження виробничої педагогічної практики для здобувачів ступенів вищої освіти бакалавра і магістра спеціальності «Хімія» освітньо-професійної програми «Хімія». Запоріжжя : ЗНУ, 2019. 85 с.

7. Положення про класного керівника навчального закладу системи загальної середньої освіти : затв. наказом МОНУ від 06.09.2000 № 434 та зареєстр. в Міністерстві юстиції України 26.09.2000 за № 659/4880. URL: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0659-00.

8. Практична підготовка здобувачів вищої освіти в умовах воєнного стану: Матеріали міжфакультетського навчально-методичного семінару. Тернопіль: Вектор, 2022. 50 с.

9. Прищепа С.М. Проектування виховної діяльності класного колективу: метод.посібник. Умань:ПП Жовтий О.О., 2014. 60 с.

10. Психолого-педагогічна практика (практично-зорієнтований посібник на допомогу студентам, магістрантам, аспірантам, психологам, соціальним педагогам) / Кол. авторів: Пащенко М. І., Пащенко Д. І., Перепелюк Т. Д. Умань, 2008. 179 с.

11. Роль психологічної діагностики у роботі з учнівським колективом. Позакласний час. №5-6, 2001.

12. Шулдик В. І., Шулдик Г. О. Педагогічна практика [Текст]: навчально-методичний посібник. Умань : Жовтий О. О., 2013. 162с.

Додаткова література

1. Барна О., Генсерук Г. Методичні рекомендації щодо проходження педагогічної практики з інформатики. Тернопіль: ТНПУ, 2020. 56 с.

2. Енциклопедія позашкільної освіти / РДГУ, НМЦ інноваційних технологій виховного процесу НАПН України, РОІППО; головний ред. Г.П. Пустовіт. Рівне: О.Зень, 2017. 525 с.

3. Коць М., Давидюк К. Діагностика мотивації до навчання дітей старшого шкільного віку профільних класів. Особистість і суспільство: методологія та практика сучасної психології: матеріали VI Міжнар. наук.-практ. інтернет-конф. (13 трав. 2019р.) / за заг. ред. Я. О. Гошовського, О. В. Лазорко, А. В. Кульчицької, Т. В. Федотової. Луцьк : ПП Іванюк В. П., 2019. С. 97–100.

4. Павлюк І.В. Особистість сучасного вчителя в новій школі. URL: https://osvita.ua/school/lessons_summary/administration/41904/

5. Степанюк А. В., Міщук Н. Й., Жирська Г. Я., Барна Л. С. Особливості організації та змісту педагогічної практики здобувачів вищої освіти за програмою 014 Середня освіта «Природничі науки». Сучасні тенденції та шляхи вдосконалення практичної підготовки : матеріали міжфакультетського навчально-методичного семінару. Тернопіль: Вектор, 2021. С. 16-25.

6. Туранов Ю.О. Понятишин В.В., Сорока Т.П. Виробнича педагогічна практика студентів спеціальності «Технологічна освіта»: методичні рекомендації. Тернопіль: Вид-во Терноп. нац. пед. ун-ту ім. В. Гнатюка, 2014. 140 с.